

Organizácia Spojených národov (OSN), Charta, porovnanie pojmov Deklarácia a Dohovor, resp. zmluva (pakt, konvencia) :)

Vznikla dňa 25. júna 1945 a sídli New Yorku. Dátum jej vzniku a jej ciele, a tiež jej kompetencie, ju oprávňujú označiť za najstaršiu a najvýznamnejšiu medzinárodnú organizáciu v oblastiach:

- udržanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a rozvoj priateľských vzťahov medzi národmi,
- podpora sociálneho pokroku a dosiahnutie lepšej životnej úrovne, inak: cieľom OSN je aj pomáhať národom spolupracovať pri zlepšovaní života chudobných ľudí, bojovať proti hladu, chorobám a negramotnosti,
- dodržiavanie ľudských práv, inak: cieľom OSN je aj podporovať vzájomné rešpektovanie práv a slobôd.

OSN má ambíciu a zároveň schopnosť byť centrom pre harmonizáciu činností národov na dosiahnutie uvedených cieľov.

Zakladajúcim dokumentom Organizácie Spojených národov je *Charta Organizácie Spojených národov*. Bola podpísaná 26. júna 1945 v San Franciscu na záver Konferencie OSN o medzinárodnej organizácii a nadobudla platnosť 24. októbra 1945.

Vďaka svojmu jedinečnému medzinárodnému charakteru a právomociam zvereným Organizácii Spojených národov v *Charte*, ktorá sa považuje za medzinárodnú zmluvu a členské štáty sú ňou viazané, môže OSN podniknúť kroky v širokej škále otázok.

Charta:

- je nástrojom medzinárodného práva,
- kodifikuje hlavné princípy medzinárodných vzťahov, od suverénnej rovnosti štátov až po zákaz použitia sily v medzinárodných vzťahoch,
- ustanovila šesť hlavných orgánov OSN: Valné zhromaždenie, Bezpečnostnú radu, Hospodársku a sociálnu radu, Poručenskú radu, Medzinárodný súdny dvor a Sekretariát.

	Deklarácia	Dohovor, zmluva
Definícia	Verejné vyhlásenie alebo verejné vyhlásenie zákona alebo určitých práv, niekedy tiež verejný dokument.	Ústne dohovorení (sa), dohoda, alebo písomná dohoda.
Príklady	<i>Všeobecná deklarácia ľudských práv</i> ^[1] , <i>Deklarácia slovenského národa</i> ^[2] , <i>Deklarácia Slovenskej Národnej Rady</i> ...	
Z pohľadu OSN	Vyhlásenia, ktoré ako rezolúcie prijali všetky členské štáty OSN bez toho, aby pre ne vyplynuli medzinárodné záväzky. Majú odporúčací charakter a vyzývajú členské štáty, aby dodržiavali v nich obsiahnuté práva.	Dokumenty prijaté ratifikáciou členských štátov OSN. Pre zmluvné krajiny má záväzný, právny charakter. Označujú sa aj ako pakty alebo konvencie .

[1] *Všeobecná deklarácia ľudských práv* je prvým medzinárodným dokumentom, ktorý chráni ľudské práva.

[2] [Dokument z 30. októbra 1918 vyhlásený v Turčianskom svätom Martine, ktorým sa Slováci prihlásili k vytvoreniu spoločného československého štátu.](#)

[Organizácia Spojených národov \(OSN\)](#)

Zdroje

Použitá, citovaná a odporúčaná literatúra:

- <https://unis.unvienna.org/unis/sk/topics/the-un-in-general.html>,
- <https://www.amnesty.sk/vseobecna-deklaracia-ludskych-prav/>,
- <https://eur-lex.europa.eu/SK/legal-content/glossary/european-convention-on-human-rights-echr.html>,
- <https://slovník.aktuality.sk/>,
- <https://www.slovník.one/>,
- <https://www.minedu.sk/17379-sk/rada-europly/>,

· https://sk.wikipedia.org/wiki/Dohovor_o_ochrane_%C4%BEudsk%C3%BDch_pr%C3%A1v_a_z%C3%A1kladn%C3%BDch_slob%C3%B4d,

- https://unis.unvienna.org/unis/uploads/documents/UN75_HRConvention_SK.pdf,
- <https://www.upn.gov.sk/data/pdf/deklaracia.pdf>,
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Organiz%C3%A1cia_Spojen%C3%BDch_n%C3%A1rodov,
- https://e-justice.europa.eu/563/SK/part_i_protecting_fundamental_rights_within_the_european_union,
- <https://glosar.aspekt.sk/default.aspx?smi=1&ami=1<r=1&vid=15>.